

1917. Ce mesaj a transmis un președinte al SUA unui român care urma să moară la Jilava

Flaviu Predescu / 30 iul 2018 / 07:26

Descriere foto: Theodore Roosevelt, al 26-lea președinte al SUA

Centenar București este un proiect pe care DC NEWS îl lansează în perspectiva momentului istoric pe care l-au trăit la sfârșitul anului 1918, aducând în conștiința națională evenimentele petrecute acum 100 de ani.

În gazeta națională săptămânală - Ardealul (Transilvania) apărută la Chișinău, în 19 Noembrie 1917, sub conducerea lui Ghibu, este relatat mesajul fostului președinte al SUA din perioada 1901 - 1909, Theodore Roosevelt Jr. (27 octombrie - 6 ianuarie 1919). Republicanul Teddy Roosevelt a fost cel de-al 26-lea președinte al Statelor Unite, acesta primind în 1906 Premiul Nobel pentru Pace. Mesajele lui pentru România sunt transmise prin intermediul diplomatului român Vasile Stoica (1870 - 1940) care redactase „Proclamațiile către Țară și Armată” lansate de regele Ferdinand I cu prilejul intrării României, în august 1916, când avea să moară în închisoarea de la Jilava. Printre cele mai onorante este „Cunosc vitejia Românilor, căci dacă astăzi nu am avea un punct sigur pe frontul răsăritean, e locul unde se află armata românească.” valabil și astăzi, după 101 ani, în mesajele lui către România.

„ROOSEVELT DESPRE ROMÂNIA

Profesorul ardelean Vasile Stoica, a avut fericirea să stea de vorbă în New-York cu fostul președinte al Statelor Unite Theodore Roosevelt. Domnul Roosevelt l-a întâmpinat cu aceste cuvinte: „Sunt încântat de vizita Dumitale, pentru că mi e foarte drag poporul românesc și de când nenorocirea s'a abătut asupra lui, sufăr parcă și eu. Aș putea spune, că poporul românesc imi este mai drag decât cel al Belgiei. Și-mi sunteți dragi, pentru că totdeauna v'ați luptat pentru libertate și unire, dar niciodată n'ați avut noroc să veți avea, pentru că-l plătiți cu sânge. Noi știm prețurile jertfelor Românilor, și ne vom pune toate puterile, ca dreptatea să se desrobiească neamurilor mici atârână de biruința aliaților, iar biruința aceasta este neîndoișoasă. Cunosc vitejia Românilor astăzi mai e un punct sigur pe frontul răsăritean, e locul unde se află armata românească.”

Tot acest mare bărbat de Stat a spus, într-o cuvântare a sa, următoarele vorbe drepte:

„Va trebui să avem o pace dreaptă. Și nici o pace nu va fi dreaptă, dacă nu va da Belgiei o mare despăgubire de război pentru pagubele suferite. Nu va fi dreaptă pacea, dacă nu va întemeia o Boemie mare și un Stat slav în Austria. Nu va fi dreaptă dacă nu va da României și Italiei, pe frații lor ce sufăr sub stăpânirea Austro-Ungariei. ”

Notă: Vasile Stoica, cunoscut și sub numele de Basil Stoica a fost un diplomat, publicist, analist politic și asistent apropiat al lui Ferdinand I.

Masaryk și Ionel I.C. Brătianu. A făcut parte din corpul diplomatic al Ministerului Regal al Afacerilor Străine din București ca ministru plenipotențiar de clasa I în funcție, alături de Victor Cădere, Vasile Grigorcea, Raoul Bossy, Ion Christu, Gh. D. Frederic C. Nanu, care au activat sub conducerea lui Take Ionescu, I. G. Duca, Nicolae Titulescu, Grigore Gafencu și Antonescu.

Vasile Stoica a terminat școala elementară din Avrig după care a urmat cursurile Școlii ortodoxe de la Brașov, Liceul I. C. Brătianu din Sibiu. Apoi, a studiat la Facultatea de Litere de la Budapesta (1909-1913).

Prin decizia din 5-18 aprilie 1917 a Guvernului Ionel I. C. Brătianu, Vasile Stoica este trimis împreună cu președintele Li Vasile Lucaciu, și cu preotul Ioan Moța în SUA, pentru prezentarea opiniei publice americane a motivelor pentru care România a intrat în războiul mondial precum și pentru înrolarea voluntarilor transilvăneni din Lumea Nouă într-o legiune sub drapel (peste 15000 de oameni), pentru frontul din Franța. Vasile Stoica a fost colaborator al cotidienele americane The New York Times, The Washington Post, The New York Herald Tribune, The New Republic, The Literary Digest și a cooperat cu membri români din SUA pentru cauza națională, cum au fost Epaminonda Lucaciu, Nicoale Lupu și Ludovic Mrazec.

În iulie 1917, este primit de șeful Departamentului de Stat al SUA, Robert Lansing și de titularul Apărării, N. Baker, sfârșitul anului 1917, cu prilejul ținerii unor conferințe, să-l întâlnească pe Theodore Roosevelt.